



www.foaia.hu



foaia@foaia.hu



www.facebook.com/foaiaromaneasca

Pret: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951



FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 22

Vineri,
31
MAI
2019



9 771418 834006

19022



Ședințe de lucru
la AȚRU și
la UCRU

(Pagina 3)

Graficiana Adela Kiss,
distinsă cu „Pro Cultura
Minoritatum” 2019

(Pagina 5)

Simpozion pedagogic
„Pe drumuri noi”,
la Bătania

Pagina 8)



Calendar ortodox

3 iunie, luni, Sf. Mc. Luchilian, Ipatie, Pavel, Dionisie și Claudie; Sf. Mc. Paula

4 iunie, marți, (+) Sf. Mc.: Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Sf. Mitrofan, Patr. Constantinopolului

5 iunie, miercuri, Odovania praznicului Învierii Domnului; Sf. Mc. Dorotei, Ep. Tirului; Sf. Mc. Marchian, Nicandru și Leonid

6 iunie, joi, (+) Înălțarea Domnului (Ispasul); Ziua Eroilor

7 iunie, vineri, Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Zenaida; Sf. Cuv. Sebastiana; Sf. Cuv. Antim

8 iunie, sâmbătă, Sf. Mc. Nicandru și Marcian; Aducerea moaștelor Sf. M. Mc. Teodor Stratilat

9 iunie, duminică Sf. Chiril al Alexandriei; Sf. Mc. Tecla, Mariamni, Marta, Maria și Enata. Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic)



Citatul săptămânii

Copita pe care poporul i-a dat-o în față celui mai toxic personaj politic de la Ceaușescu încoace ar fi trebuit să-l facă pe acest om, care clamează bărbăția, să-și dea demisia de onoare. 20 de procente cât a pierdut PSD în doar doi ani și jumătate – în care a crescut pensii și salarii – se decontează în dreptul lui Liviu Dragnea. Experimentul său dement de prostire în față, campania scelerată în care a îndesat de-a valma teorii ale conspirației, roșii otrăvite de străini și zbierete la adresa Europei, i-a făcut pe oameni să reacționeze. Votul din 26 mai este o expresie a bunului simț, a bunei cuvințe, a refuzului unei mari părți din această societate de a fi considerați un popor de reduși mental. (...) 26 mai va rămâne în istoria noastră drept o sărbătoare a democrației. Fac o reverență zecilor de mii de români care au stat ore întregi la coadă doar ca să-și exercite un drept fundamental. 26 mai reprezintă într-un fel despărțirea noastră definitivă de ceaușism. Ca o ironie a istoriei, ne despărțim de Ceaușescu făcând tot coada. Însă dacă în urmă cu 30 de ani, românii stăteau la coadă să primească, acum românii au stat la coadă ca să dea. Și au dat. Au dat mult! Cu sete: Goodbye, Ceaușescu, sper să nu ne mai bântui niciodată!

Florin Negruțiu (pe site-ul: Republica.ro)



Poza săptămânii



Un mod mai plăcut de a sta la coadă...

Pe copertă: Macii, florile care împodobesc natuna în luna mai

Sursa foto: internet

Serbări de rămas bun grădinițele românești



BĂTANIA

La grădinițele de naționalitate română din Bătănia și Chitighaz, serbările de rămas bun pentru copiii de grupa mare care de la toamnă vor deveni școlari au avut loc la sfârșitul săptămânii trecute, pe 25 mai. Grădinița din Micherechi organizează serbarea preșcolarilor, pe 31 mai, de la ora 17.00. Grădinița românească din Julia va avea serbarea de rămas bun sâmbătă, 1 iunie, de la ora 10.00.



CHITIGHAZ

Serbări de absolvire la școlile românești din Ungaria

Pentru elevii claselor 1–8, pe 14 și 15 iunie, la școlile generale din Ungaria clopoțelul nu va mai suna pentru ore, ci va suna pentru a anunța vacanța de vară mult dorită de toți elevii. Absolvenții claselor a 8-a din școlile bilingve sau unde limba română se predă ca obiect de studiu își vor lua rămas bun de la colegii lor mai mici, de la școală și profesori.

Școala generală din **Micherechi** are serbarea de bun rămas vineri, 14 iunie, la ora 17.00, și vor părăsi instituția 13 absolvenți.

Sâmbătă, 15 iunie vor avea loc serbări în mai multe școli generale cum ar fi:

Serbarea de bun rămas la școala generală din **Aletea**, cu 5 absolvenți, cu începere de la ora 10.00.

Școala generală comasată din Bihor, cu sediul la **Săcal**, anul acesta are 13 absolvenți. Serbarea acestora va fi sâmbătă, 15 iunie, de la ora 8.00 dimineața.

Școala „Lucian Magdu” din **Bătănia** va avea serbarea de bun rămas tot sâmbătă, de la ora 10.00. Anul acesta își iau adio de la această instituție 12 absolvenți.

Elevii școlii generale din **Chitighaz** vor avea serbarea de la ora 9.00, iar anul acesta își iau rămas bun de la școală 20 de absolvenți.

În sala mare a Centrului Cultural Românesc din **Julia** va avea loc festivitatea de absolvire a elevilor din clasa a 8-a a școlii generale bilingve din Julia, cu începere de la ora 10.00. Anul acesta, școala generală are 26 de absolvenți.

A.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Ședință cu 22 de puncte la Adunarea generală a AȚRU

Ședința ordinară a Adunării generale a AȚRU, din data de 23 mai, a început cu un moment de reculegere în amintirea lui *Tiberiu Juhász*, fostului președinte al AȚRU, decedat cu două luni în urmă. Ședința a fost prezidată de această dată de *Alexandru Finna*, vicepreședinte al AȚRU, care a propus de la bun început să se includă încă două subiecte pe ordinea de azi, alături de cele 20 anunțate în prealabil. În urma decesului lui *Tiberiu Juhász* s-a eliberat un loc de mandat în AȚRU, astfel că a intrat următorul de pe lista Alianței pentru Români din Ungaria (ARU). *Gheorghe Pătaș* din Micherechi, profesor la școala românească din Jula, a depus jurământul în limba română în fața tuturor celor prezenți, devenind astfel noul membru al Adunării generale a AȚRU.

Ședința din joia trecută a avut pe ordinea de zi 22 puncte. Ca de obicei, a început cu raportul președintelui despre cele întâmplate între cele două ședințe, după care a urmat cea de-a cincea modificare a prevederii bugetare a AȚRU și a instituțiilor administrate, pe anul 2018. Astfel, în anul trecut, AȚRU a gospodărit în total 2.031.415.594 Ft.

Apoi s-a votat raportul de activitate al AȚRU și al Centrului de Documentare și Informare, pe anul 2018, raportul de activitate și bilanțul pe 2018 al Editurii *Cronica*, prima modificare a bugetului AȚRU pe 2019. Au fost prelungite mandatele de directori la doi conducători de instituții: *Ana Ciotea* va conduce în continuare, până în



2024, Grădinița românească din Jula, iar *Petru Selejan* va rămâne directorul Școlii Generale Bilingve din Aletea.

Deoarece Legea pentru Naționalități prescrie că în caz că autogovernarea rămâne fără conducător, conform Regulamentului Intern al AȚRU, trebuie să se constituie o comisie care să pregătească alegerea unui nou președinte. În această comisie au fost aleși deputații: *Erica Borbély*, *Elvira Ardelean* și *Maria Pătea Petrușan*. Comisia va funcționa până la 31 august 2019.

La ședință s-a anunțat că mandatul deputatei *Margareta Tat* a expirat, deoarece doamna *Tat* nu a participat de

mai bine de un an la ședință, iar legea stabilește clar acest lucru. S-a hotărât apoi despre numărul de clase și grupe de la instituțiile de învățământ pe anul școlar 2019/2020, s-au modificat actele constitutive ale instituțiilor de învățământ.

Ultimele decizii ale AȚRU s-au referit la acordarea unor fonduri pentru asociații civile și comunități locale. Astfel, vor primi în mod egal câte 200 mii forinți: Asociația de Șah a Românilor din Ungaria, Grădinița Pocei-Kismarja, Asociația „Miruna” din Micherechi, Biserica Baptistă din Micherechi, Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi și Adunarea Oastea Domnului din Micherechi. Adunarea generală a AȚRU a decis și despre mărirea salariilor cu 20% la Editura *Cronica*.

În încheiere, în cadrul unei ședințe cu ușile închise, s-a decis numele persoanelor care vor primi în acest an premiul pentru „40 de ani de activitate în învățământul românesc din Ungaria”. **E.Ș.**

Adunare generală cu alegerea noului Prezidiu la UCRU

Adunarea generală a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și-a ținut ședința ordinară anuală în sâmbăta din 25 mai. La ședință a luat parte ca invitat și consulul general al României la Jula, domnul *Florin Vasiloni*.

Ședința a fost condusă de președintele *Marius Maghiaru*. Ordinea de zi a cuprins următoarele puncte: 1) Darea de seamă despre activitatea Uniunii în anul 2018; 2) Dezbaterea și aprobarea gospodăririi Uniunii în anul 2018; 3) Dezbaterea și aprobarea gospodăririi din anul 2018 a Editurii NOI; 4) Planul de muncă, proiecte culturale pentru anul 2019; 5) Aprobarea planului bugetar pentru anul 2019; 6) Alegerea noului Prezidiu; 7) Diverse.

La fel ca în anii trecuți, toate documentele referitoare la subiectele în dezbatere au fost trimise tuturor delegaților UCRU înaintea ședinței, aceștia având timp suficient pentru a cunoaște și a analiza programul și bugetul UCRU și al Editurii NOI, care scoate revista „Foaia românească”. În anul 2018, Uniunea Culturală a gospodărit în total suma de 5,041 milioane de forinți, iar Editura NOI a avut în anul trecut, pentru scoaterea săptămânalului „Foaia românească”, suma totală de 24,9 milioane de forinți – 18,36 milioane Ft de la Statul Maghiar prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, 5,774 milioane Ft de la Ministerul pentru Români



de Pretutindeni, din București, și 800 mii Ft din alte venituri (abonamente).

UCRU va gospodări în acest an o sumă mai mare decât anul trecut, deoarece a primit pentru funcționare 5 milioane forinți, cu un milion mai mult decât anul trecut. Legat de finanțarea Editurii NOI pe anul 2019, s-a anunțat că Editura NOI va primi și în acest an sprijin din partea AȚRU (18,36 milioane Ft, sumă identică de mai mulți ani) și s-a câștigat 70.000

RON din partea Ministerului pentru Români de Pretutindeni. Contractul de finanțare cu MRP acum este în curs de semnare.

Deoarece mandatul fostului Prezidiu a expirat, Adunarea generală a UCRU a trebuit să-și aleagă o nouă conducere pentru următorii patru ani. Marea majoritate a membrilor din vechiul Prezidiu au acceptat să-și continue activitatea, cu doar o singură schimbare. În urma deciziei deputaților, noul Prezidiu al Uniunii Culturale este compus din: *Marius Maghiaru*, *Tiberiu Boca*, *Aurel Becan*, *Ioan Ruja*, *Ștefan Oroian*, *Cornelia Taga* și *Eva Șimon*.

La „diverse” s-a discutat despre aprobarea cererii unei noi asociații românești, care se va înființa în viitorul apropiat, pentru a-și stabili sediul în clădirea UCRU, și s-a vorbit despre necesitatea strângerii legăturilor cu asociațiile membre ale Uniunii. **E.Ș.**



MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Români de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Români de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Fiți oameni!

În luna mai, 1973, un grup de cinci pastori din București am început să ne adunăm o zi pe săptămână pentru studiu biblic și pentru rugăciune. Și încă de la prima noastră adunare, frațele Brânzei, pastorul Bisericii Basarab din București, a propus ca subiectul nostru să fie starea bisericilor. De ce sunt bisericile noastre pe moarte? De ce sunt bisericile noastre adormite? De ce nu e nici o vlagă? Săptămână după săptămână, în fiecare miercuri, ne adunam de la ora 8 dimineața până la ora 16, și în fiecare miercuri căutam să înțelegem de ce-i așa, de ce este starea bisericii așa cum este. În acele miercuri succesive, am înțeles o serie de grozăvii, o serie întreagă de lucruri care nu erau după Cuvântul lui Dumnezeu în bisericile noastre.

Rezultatul a fost că în vara aceea, la o inspirație fulgerătoare din partea lui Dumnezeu, am scris o lucrare intitulată „Credința creștină baptistă despre Biserică”. Lucrarea aceasta a avut un mare răsunet. Am lansat-o în frățietate la începutul toamnei 1973, și primul sentiment stârnit de ea a fost unul de spaimă. Cum a îndrăznit cineva să spună toate astea? Mi-amintesc de fapt reacția primului frate care a citit-o. V-a predicat și el de multe ori de la acest amvon. Nu vă spun cine este. Aproape plângea.

— Frate, așa-i! Dar la noi nu se poate. Te rog eu, nu-i da drumul! Nu facem altceva decât să te pierdem pe tine! Și nu-i bine asta! Bisericile și așa sunt moarte!

— Ei, am zis eu, dacă sunt moarte, măcar s-o știu și eu! Și prin asta voi vedea dacă sunt moarte. În orice caz mie-mi vorbește Cuvântul Domnului din Ezechiel referitor la străjeri: „Dacă străjerul vede primejdia și nu sună din trâmbiță și vor veni și îi vor ucide pe ai Mei, Eu voi cere sângele lor din mâna străjerului că n-a sunat din trâmbiță. Dacă el sună din trâmbiță și ei nu se trezesc, ei vor muri, dar străjerul și-a mântuit sufletul.” Eu voi ști acum, voi vedea dacă se trezesc sau nu, dar eu îmi voi mântui sufletul.

Și am dat drumul lucrării. În panica care s-a stârnit atunci, în vâlvă, în frământarea de atunci, căutam texte, căutam subiecte de predici prin care să transmit un mesaj de la Dumnezeu pentru oamenii speriați. Și unul dintre cele mai frumoase texte pe care mi le-a dat Domnul și unul care mie m-a fost printre cele mai dragi și din care am predicat atunci în mai multe locuri a fost textul din 1 Corinteni capitolul 16, versetul 13:

„Vegheați, fiți tari în credință, fiți oameni, întăriți-vă!”

Aceste două cuvinte pe care totdeauna când le rostesc, le rostesc cu toată ființa mea: „FIȚI OAMENI!” — aceste cuvinte am încercat atunci să le strig să le spun fraților din toată ființa mea.

Recent, Dumnezeu mi-a aprins din nou duhul cu aceste două cuvinte. Am reluat acest text, l-am regândit și am simțit îndemnul clar din partea Domnului ca în seara aceasta, aici, să vă vorbesc iarăși despre ce înseamnă să fim oameni (Oradea, Biserica nr. 2; 30 august 1981).

Aseară, Duhul lui Dumnezeu s-a revărsat peste noi aici și ne-a spus că este iertare, că este reabilitare. Dar ceea ce vreau de ani de zile să-i fac pe frații din țara noastră dragă să înțeleagă că lucrarea lui Dumnezeu nu se termină cu iertarea. Ea abia începe cu iertarea. Dumnezeu ne cheamă la El ca să ne spele de murdărie, dar nu se oprește numai la atât. După începerea lucrării Lui în noi, prin care El vrea să ne scoată oameni, Evanghelia are scopul acesta de a scoate din noi cei mai buni fii ai unei țări, cei mai buni fii ai unui pământ așa cum spunea marele predicator Spurgeon:



„Dacă nu ești bun cetățean al Pământului și dacă nu ești bun cetățean al țării tale, cum vei fi bun cetățean al cerului?”

Iată dar, de ce cred eu că Dumnezeu iarăși mi-a aprins duhul să strig celor care L-au primit pe Domnul, celor care au fost la cruce, au fost spălați și mântuiți: „FIȚI OAMENI!” Și iată de ce trebuie să explicăm încă odată conținutul adevăratei omenii.

Am început prin a spune ceea ce știu aproape toți de aici. Eu am predat multă vreme limba română și întotdeauna când începeam școala la clasa a cincea, citeam toamna povestirea lui Mihail Sadoveanu, acel neîntrecut maestru al limbii române, despre domnul Trandafir, învățătorul pe care l-a avut Sadoveanu la școala primară de la țară, și cum Sadoveanu la maturitate,

a făcut o vizită în satul unde a învățat el primele clase primare și cum s-a dus să-i vadă mormântul și cum Sadoveanu, acel maestru al limbii, își încheie povestirea cu aceste cuvinte: „A FOST UN OM”. Și eu trebuia să-i învăț pe copii să înțeleagă ce înseamnă această expresie. Nu spunea „A fost un om bun”, nu spunea „A fost un om mare!”, nu spunea „A fost un om înțelept!”. Nu! Ci doar atât: A FOST UN OM. Și fiecare dintre noi trebuia să înțeleagă în adâncuri și fiecare trebuia să pătrundă acest cuvânt „OM”. Căci nu există blamă mai mare pe care i-o poți aduce unui om decât să-i spui: „Nu ești om!”, „Cutare nu-i om!”

Expresia aceasta FIȚI OAMENI! e biblică. Ea este aici în 1 Corinteni 16.13: FIȚI OAMENI!

Expresia aceasta nu e numai aici. Citiți în Ieremia 5.1. Dumnezeu spune prin Ieremia: „Duceți-vă în Ierusalim pe străzi și în piețe.” Cum sunt piețele și străzile? Pline de oameni. Spune: „Du-te pe străzi și în piețe și caută un om. Atât.” Dar sunt pline străzile și piețele de oameni! „Nu, între toți nu este un om. Că dacă ar fi un om, n-aș pedepsi cetatea.”

Același lucru îl spune și în Ezechiel 22.30: „Caut printre ei un om care să înalțe un zid... Înaintea mea pentru țară ca să n-o nimicesc. Și dacă eu voi lovi în zidul acela și-l voi crăpa, omul acela să se pună cu trupul lui în spărtura zidului și să zică: „tot nu te las, Doamne!” Așa cum a făcut Moise când Dumnezeu a vrut să nimicească poporul, iar el a spus: „Mai bine lovește în mine, distruge-mă pe mine! Eu stau în fața ta, nu te las! ...

... OM! ...

Iosif Țon

Botez nou testamental la Biserica Baptistă din Micherechi

În această duminică, 2 iunie, de la ora 9.00, în Biserica Baptistă din Micherechi va avea loc un serviciu special de botez nou testamental. Cu această ocazie, adunarea va asculta mărturia vieților transformate a celor îmbrăcați în haine albe. În închinare, prin cântare vor sluji formațiile bisericii, iar Cuvântul Domnului va fi propovăduit de pastorul bisericii, *Petrică Crețu*, mesajul în limba maghiară va fi vestit de către *Berényi György*, liderul misiunii Szívunker, Ungaria.

Graficiana Adela Kiss, distinsă cu „Pro Cultura Minoritatum” 2019



Foto: Goher Krisztina



„Naționalitățile autohtone ale Ungariei fac parte integrantă din națiunea maghiară, iar cultura lor îmbogățește atât națiunea maghiară, cât și pe cea universală”, a declarat marți, 21 mai, *Semjén Zsolt*, viceprim-ministrul ungar responsabil pentru politicile naționale, problemele cultelor și naționalităților, cu ocazia decernării premiilor „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”, la Budapesta.

Semjén a precizat că toate naționalitățile sunt responsabile, în primul rând, de ele însele, iar bogăția pe care o reprezintă nu poate fi păstrată, elaborată și prezentată de nimeni altcineva. Această activitate de conservare a valorilor este benefică pentru respectiva naționalitate, dar este benefică și pentru celelalte naționalități deoarece, dacă una dintre acestea creează valoare, se dezvoltă, se îmbogățește, prin aceasta inspiră și alte naționalități autohtone, a subliniat vicepremierul, citat de agenția MTI.

Este benefică, în același timp, și pentru națiunea ungară în ansamblu, deoarece bogăția ei este formată din totalitatea comunităților maghiare și a comunităților sale de naționalități și este, de asemenea, benefică pentru întreaga omenire a cărei bogăție este reprezentată de diversitatea națiunilor, a adăugat vicepremierul. Acesta a subliniat că această bogăție poate fi păstrată numai dacă fiecare națiune și fiecare naționalitate își păstrează patrimoniul, bogăția, o dezvoltă, și o face accesibilă pentru toată lumea.

Semjén Zsolt a mulțumit pentru faptul că „naționalitățile ne îmbogățesc pe toți cu o tradiție minunată și cu o realitate vie” și consideră important ca toate acestea să nu fie relicve muzeale, amintiri istorice rămase în vitrine de sticlă, ci să fie realitate vie.

Premiile au fost înmânate de către vicepremier, alături de *Soltész Miklós*, secretar de stat ungar în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului, responsabil pentru relația cu naționalitățile și cultele, ca recunoaștere profesională a activității desfășurată pentru cultura naționalităților din Ungaria.

Soltész a subliniat că din 2010, subvențiile naționalităților au crescut de patru ori, iar în domeniul cultural de trei ori. Sunt construite și predate în ultima perioadă din ce în ce mai multe școli și instituții culturale. El a mai precizat că naționalitățile din Ungaria sunt și ambasadori ai națiunilor lor și merită mulțumiri pentru ajutorul acordat în cadrul politicii de vecinătate.

*

Din partea comunității românești din Ungaria, premiul „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” pe anul 2019 a fost acordat artistei plastice Adela Kiss, care azi trăiește în Budapesta, dar își are originile într-o familie românească din Ungaria, cu tată din Bedeu și mamă din Micherechi. În laudatio s-a evidențiat: „Adela Kiss a obținut diploma de grafician la Academia de Artă din Cluj. De la întoarcerea sa acasă ia parte activă la viața comunității românești din Ungaria. În arta ei grafică sunt reprezentate valori universale, care se leagă de diferite culturi. Pe lângă activitatea ei creatoare, organizează expoziții și inițiază ateliere de creație. Și-a expus lucrările individual și în grup în diferite părți ale lumii, de la Szentendre până la Liverpool.”

— Am venit la această gală direct de la Paris, deoarece atunci când mi-am organizat acest drum nu știam că eu o să fiu propusă pentru



distincția „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” de anul acesta. Premiul a fost o surpriză nespuse de mare pentru mine și practic am întrerupt excursia mea de mai multe zile în Europa pentru a fi prezentă la festivitatea de azi.

— Ești o artistă care are o relație specială cu publicul său. De ce este importantă pentru tine legătura cu publicul?

— Nu m-am gândit la asta niciodată, însă pot să spun că pentru mine întotdeauna oamenii au fost importanți, prietenii la fel, iar o mare parte din publicul meu sunt prietenii și cunoștii mei. Importante sunt legăturile cu toți aceștia, deoarece din asta mă inspir foarte mult, nu doar din istorie și literatură ci și din activități reale, din viața de fiecare zi.

— Te încurajează când vezi la un vernisaj sala plină?

— Sigur că da. Este o mare bucurie dacă văd că oamenii sunt curioși să vadă și apreciază desenele mele, doar pentru asta desenez, nu doar pentru mine!

— Cine participă la vernisajele tale, știe că atunci când expui în zona din care provii, orașul Jula, întotdeauna acolo este prezent și un public de amploare. Un public colorat la fel cum sunt lucrările tale...

— Da, asta constat și eu după vernisaje, dar și acest fapt este important, că nu numai pentru vernisaj vin, ci și pentru a fi împreună, pentru a ne vedea, și este dragut acest lucru.

— Ultima ta expoziție a fost în România, unde te duci destul de des. Expui aproape în egală măsură, atât în România cât și în Ungaria.

— Am avut vernisajul unei expoziții la Baia Mare, în luna aprilie, și a fost deschisă până în luna mai publicului larg. Expoziția a avut loc în „Casa Teleki”, iar mai demult am mai expus la Baia Mare la un festival al orașului. Băimărenii îmi apreciază lucrările și chiar am comenzi la Baia Mare, lucru care mă încântă și îmi dă încredere în ceea ce fac.

— Ai pregătit băimărenilor și ceva specific lor?

— Desigur. Am pregătit trei desene despre oraș și mai am încă trei de la prima expoziție, tot timpul găsesc ceva noutate despre oraș. Chiar dacă el a fost desenat și pictat de mulți artiști, dar — cum se zice — cine caută găsește!

Ștefan Crâsta

Floarea din ghiveci

Florile din ghiveci au farmecul lor prin faptul că pot fi mutate dintr-un colț în altul al camerei. Așa s-a întâmplat și cu o mușcată, doar că ea a fost mutată dintr-o țară în alta.

Ana era o fetiță afectuoasă și gîngășă. Îi plăceau foarte mult florile, așa că atunci când ea și familia sa s-au mutat, a hotărât să transporte și mușcata din ghiveci. Dar pentru că drumul a fost atât de lung, s-a întâmplat un accident. Pe drum ghiveciul s-a răsturnat printre cutiile cu bagaje, iar florii i s-a rupt vârful. Când a văzut, Anei i-a părut foarte rău, dar era sigură că floarea va crește din nou. Din ziua în care s-au mutat a trecut aproape un an. Mușcata însă, nu reușea să își revină. Ba chiar mai mult părea a fi toată uscată. Oricât și-ar fi dorit Ana să o vadă din nou mare se pare că nu mai era posibil. Așa că decise să o scoată din ghiveci și să o înlocuiască cu altă floare.

— Au, stai, mă doare! spuse mușcata atunci când Ana încercase să o scoată afară.

— Stai puțin, tu nu ești uscată? Cum poți să vorbești? întrebă Ana.

— Nu sunt uscată, doar că atunci când m-am lovit și o parte din mine s-a rupt am avut un șoc mare și nu știu cum să-mi revin. Iar



aici mă simt singură, toate prietenele mele au rămas acolo, doar pe mine m-ai luat, zise mușcata.

— Dar nu înțeleg, de ce nu ai dat frunze noi? întrebă iar Ana.

— Pentru că nu reușesc să fac asta singură. Am nevoie de ajutorul cuiva, răspunse mușcata.

Acum Anei îi părea rău că a separat-o de celelalte mușcate pe care nu le luase cu ea. Încerca să găsească o modalitate prin care să o poată ajuta pe floarea cea mai îndrăgită de ea și găsi o soluție.

— Te pot ajuta eu cu cea mai mare plăcere, zise Ana.

A doua zi Ana curăță mușcata de toate frunzele uscate, o mută într-un pământ cu mai mult îngrășământ și venea zilnic să o ude și să-i vorbească. Nu a trecut mult timp și mușcata a început să dea primele frunze verzi. Apoi a început să crească din ce în ce mai mare și să îmbobocască.

La câteva luni de când vorbise pentru prima dată cu Ana era plină de flori roșii, mari și bogate în petale.

Iată că împreună au reușit, mușcata a avut nevoie de puțin sprijin pentru a-și aminti de propriile puteri și de frumusețea pe care o ascundea în spatele unor flori și petale uscate.

Întrebări și răspunsuri despre animale

Testele de cultură generală sunt întotdeauna amuzante, informative și interesante. Mulți copii preferă să învețe lucruri noi și prin alte metode, nu doar prin cele tradiționale. Testele amuzante îi ajută pe copii să învețe mai mult și mai ușor. Iată câteva întrebări și răspunsuri despre animale, din care copiii pot învăța multe lucruri utile din lumea necuvântătoarelor.



1. Care este cel mai mare mamifer din lume?
2. Cum se numește un grup format din lei?
3. În ce se transformă omizile când se dezvoltă?
4. Care este singurul continent pe care nu trăiesc urși?
5. Care este cel mai mare animal din lume?
6. Spune care este cel mai înalt animal din lume.
7. Ce animal este cunoscut drept „animalul deșertului”?
8. Leul este un animal ierbivor. Adevărat sau Fals?
9. Ce animal are ca țară de origine Australia?
10. Spune care este cel mai rapid animal din lume.
11. Cum se numește puiul văcuței?
12. Care este mâncarea preferată a ursului Panda?
13. Cum se numește femela cal?
14. Coama este trăsătura cea mai ușor de recunoscut a cărui animal?
15. Pitonul este un șarpe veninos. Adevărat sau Fals?

1. Balena, 2. Hațit, 3. Fluture, 4. Antartica, 5. Elefant, 6. Cîrfa, 7. Cămilă, 8. Fals, Leul este animal carnivor, 9. Cangur, 10. Chepardul, 11. Vitel, 12. Bambusul, 13. Iapă, 14. Leu, 15. Fals.

Răspunsuri:

Proverbe înțelepte despre respectul față de părinți

Recunoștința și respectul pentru părinți sunt valori importante pe care fiecare copil trebuie să le deprindă și să le cultive alături de cei care i-au dat viață. Iată câteva dintre cele mai frumoase și înțelepte proverbe, care vă vor învăța cât de important este să vă respectați părinții și să îi prețuiți.



- Copiii văd în părinți trecutul, părinții văd în copii viitorul.
- Limba copilului, mama o pricepe.
- Omul este dispus să fie recunoscător părinților, când aceștia nu mai sunt.
- Pe lume, de orice poți face rost, afară de tată și de mamă.
- Calul se caută de dinți și omul se caută de părinți.
- Un tată hrănește zece fii și zece fii nu pot hrăni un tată.
- Belșugul uită de mamă și de tată.
- Respectul se alătură mereu iubirii veritabile.
- Podoaba la părinți – copiii cei mulți.
- Îți dai seama cât datorezi părinților numai atunci când ai și tu un copil.
- Pentru părinți, copilul rămâne tot copil, chiar dacă devine conducătorul unei țări.
- Cîstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca bine să-ți fie și mulți ani să trăiești pe pământ.

BACALAUREAT
2019

12

Dragi elevi,
prin serialul pe care îl pornim cu acest număr dorim să venim în ajutorul vostru în vederea pregătirii pentru examenul de bacalaureat la Limba și literatura română. Săptămână de săptămână, până la momentul examenului, vă vom oferi în această pagină o serie de rezolvări alternative în abordarea unor posibile teme de bacalaureat. Aceste materiale nu vin să înlocuiască cunoștințele predate de profesori în cadrul orelor de română, ci doar să completeze, să dea o mână de ajutor la pregătirea elevilor. Sperăm să fie de mare folos!



Nichita Stănescu

Nichita Hristea Stănescu s-a născut la 31 martie 1933, în localitatea Ploiești din județul Prahova, fiul meșteșugarului și comerciantului Nicolae Hristea Stănescu și al Tatiane Cereaciuchin, parte a unei familii nobile din Rusia. În orașul natal face primele două clase primare, pentru ca următoarele, din cauza războiului, să le facă la Bușteni și Vălenii de Munte. Până să devină poet, scriitor, eseist a urmat cursurile liceului *Sfinții Petru și Pavel*, azi *Liceul Mihai Viteazul* din Ploiești, după care a absolvit Facultatea de Filologie a Universității din București. În luna martie a anului 1957 debutează simultan în revistele *Tribuna* din Cluj și în *Gazeta literară* cu trei poezii, iar debutul editorial are loc în 1960 cu volumul *Sensul iubirii*. După absolvirea facultății este un timp corector și apoi, până în 1968, redactor la secția de poezie a *Gazetei literare*. În 1969 este numit redactor șef adjunct al revistei *Luceafărul*, iar din 1970 până în 1973 este redactor șef adjunct la *România literară*.

După al Doilea Război Mondial, societatea românească intră într-o criză culturală din cauza comunismului. După 1960 apare o nouă generație de scriitori, care au ca scop reînnoirea legăturii cu proza și poezia din perioada modernismului. Reprezentanții acestui curent literar sunt Nicolae Labiș, Nichita Stănescu și Marin Sorescu. Importantă pentru viziunea neomodernistă este poezia *Leoaică tânără, iubirea*, publicată în volumul *O viziune a sentimentelor* din 1964. Această creație poate fi încadrată în neomodernism, deoarece discursul liric prezintă conceptul de poezie intelectualizată. Poetul folosește

**Leoaică tânără, iubirea –
o metaforă a dragostei**

ideile și principiile de creație ale înaintașilor săi, cărora le dă o formă nouă, dar care au amprenta neomodernismului; organizarea ideilor poetice se face prin comparația iubirii (element abstract) cu leoaica (element concret).

Titlul poeziei *Leoaică tânără, iubirea*, este o metaforă în care sunt prezenți ambii termeni prin care iubirea este definită printr-o imagine vizuală. Pornind de la această metaforă centrală, poezia se constituie ca o alegorie a primei iubiri care pătrunde agresiv în sufletul tânărului îndrăgostit. Simbolul leoaicei tinere a fost interpretat și ca ipostază a setei creatoare, actul cunoașterii implicând noțiunea de sacrificiu.

Tema acestei poezii este neomodernistă: iubirea percepută ca formă de cunoaștere a sinelui și a lumii. Din punct de vedere structural, poezia poate fi împărțită în trei secvențe lirice. În prima secvență lirică, metafora *leoaică tânără, iubirea* sugerează că iubirea este frumoasă, puternică, agresivă, este regina sentimentelor umane. Cuvântul *tânără* ilustrează că este surprins momentul întâlnirii iubirii, unul neașteptat. Verbele de mișcare *mi-a sărit, mă pândise, mi i-a înfipt, m-a mușcat* prezintă o scenă de vânatoare a unei leoaice, sugerând spontaneitatea apariției iubirii. Acest sentiment poate răni și de aceea iubirea este asociată cu o leoaică. După momentul întâlnirii, începe momentul evocării: *m-a mușcat leoaica, azi, de față*, vers care accentuează faptul că eul liric este îndrăgostit. A doua secvență lirică prezintă urmările acestei întâlniri neașteptate. Poetul are o energie imensă care se reflectă și asupra naturii și deodată-n jurul meu, natura / se făcu un cerc, de-a-dura. Totul devine perfect, cercul simbolizând perfecțiunea iubirii. Această lume este ideală și simțurile percep o altă realitate: privirea este spre înalt, auzul surprinde cântecul ciocârliei, iar mâna nu mai recunoaște formele.

A treia secvență prezintă urmările acestei transformări. Vicleana *leoaică arămie* prezintă noul eu liric, care s-a identificat cu iubirea, iar *mișcărilor vicleane* sunt gesturile de iubire care nu mai pot fi controlate. Versurile finale încă-o vreme, / și-ncă-o vreme... prezintă trecerea din prezent în viitor și din viitor în eternitate a poetului îndrăgostit. Strofa a treia revine la momentul inițial, de această dată întruchipând iubirea insinuantă, sinele poetic își pierde concretă sub puterea devastatoare a iubirii, moment în care simțurile se estompează. Așadar poetul nu se mai recunoaște, se simte confuz și bulversat în fața aceluiasi sentiment puternic. Acum spre final iubirea este perfidă iar fericirea trăită se leagă de o existență ternă, monotona. Eul liric devine temător nemaștiind cât timp iubirea îl va putea fericii.

La nivelul motivelor poetice este evidențiat motivul central, acela al leoaicei, care este o metaforă a sentimentului iubirii, văzut ca un animal puternic, sălbatic, viclean, ca rege al sentimentelor. Comparația sentimentului de iubire cu o leoaică, transformă iubirea într-o regină a sentimentelor, care îl înobilează pe om. Limbajul poetic poate fi analizat la mai multe niveluri: la nivel stilistic prin subtilitatea metaforei: *leoaică tânără, colții albi, față, cerc, sprânceană, tâmplă, bărbie*; sinestezia; epitetul neobișnuit: *mișcări vicleane, leoaică arămie*; repetiția: *înc-o vreme... încă-o vreme*. La nivel morfologic, poetul folosește pronumele la persoana I, *mi, mă, m*, care potențează confesiunea eului poetic.

Leoaică tânără, iubirea este o poezie de dragoste, dar și una de viziune artistică, dezvăluind un mod nou de a concepe lumea și ființa poetului, în interiorul căreia gravitează sentimente.

dr. Szabó Zsolt, Catedra de română din Seghedin
(Institutul Limbii Române)



Nichita Stănescu

Leoaică tânără, iubirea

Leoaică tânără, iubirea
mi-a sărit în față.
Mă pândise-n încordare
mai demult.
Colții albi mi i-a înfipt în față,
m-a mușcat leoaica, azi, de față.

Și deodată-n jurul meu, natura
se făcu un cerc, de-a-dura,
când mai larg, când mai aproape,
ca o strângere de ape.
Și privirea-n sus țigui,
curcubeu tăiat în două,
și auzul o-nălți
tocmai lângă ciocârliei.

Mi-am dus mâna la sprânceană,
la tâmplă și la bărbie,
dar mâna nu le mai știe.
Și alunecă-n neștire
pe-un deșert în strălucire,
peste care trece-alene
o leoaică arămie
cu mișcările vicleane,
încă-o vreme,
și-ncă-o vreme...

Simpozion pedagogic „Pe drumuri noi”, la Bătania



În 17 mai 2019 a avut loc Simpozionul „Pe drumuri noi”, organizat de Școala Generală și Grădinița Română din Bătania, eveniment din cadrul programelor ca instituție model. Tema discuțiilor de specialitate a fost „Pe drumuri noi în parteneriatele școlare”. După prezentările plene, activitatea s-a desfășurat la secțiile grădiniță și școală generală, la care au participat atât partenerii de la școlile și grădinițele partenere din Ungaria, cât și partenerii de la instituțiile din România: Arad, Timișoara, Deva, Simeria.

Tema discuțiilor de la secția grădiniță a fost: *Perspectivă dezvoltării: importanța parteneriatelor în promovarea talentelor și în schimbul de experiență al educatoarelor.*

Adelina Olteanu-Sturza, pedagog meșter metodist, a fost moderatoarea secției. Discuțiile au avut ca punct de plecare ideile teoretice despre importanța parteneriatelor școlare în viața grădiniței. În ideea de a obișnui copiii să trăiască în relație cu cei din jur, să-și dezvolte stări afective pozitive, să manifeste interes, să-și formeze atitudini, să-și completeze aria de preocupare, ne-am propus să lărgim sfera noastră de activități prin proiecte educaționale desfășurate la nivelul comunității locale, cât și prin implicarea în proiecte pe plan național și internațional.

Parteneriatul educațional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și presupune participare la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectarea rolului fiecărui participant, interrelaționare.

Proiectul de parteneriat, formă modernă și complexă de învățare-evaluare, se bazează pe toate formele de organizare a activităților – individual, pe perechi, pe grupe, frontal – grupele participante devenind o comunitate de învățare, în care fiecare contribuie atât la propria formare, cât și la procesul de învățare colectiv.

- parteneriatele au un conținut transdisciplinar deoarece prin realizarea proiectului se ating obiectivele de referință ale mai multor arii curriculare;
- activitățile propuse sunt extinse spre alte zone din afara grădiniței, astfel copiii se apropie de realitatea cotidiană;
- formează deprinderi de muncă în echipă, fiecare copil contribuind la succesul echipei, fiecare copil fiind format să accepte părerea altora;
- parteneriatele trezesc interesul pentru cercetare, dezvoltă spiritul de colaborare și înțelegere, sporesc încrederea în forțele proprii;
- creează cadrul propice pentru a colabora, a compara, a învăța de la ceilalți a-și exprima părerea, gândurile, bucuriile, speranțele;
- parteneriatele sunt adevărate schimburi de experiență pentru cadrele didactice;
- pentru elevii din școala specială, parteneriatul este o modalitate benefică și necesară de a socializa, de a comunica, de a-și forma acele deprinderi de comportament acceptate de societate, formându-i pentru viață în comunitate și cu comunitatea;
- la finalul fiecărei activități de parteneriat se realizează „DOVEZI” ale muncii în echipă și mediatizarea parteneriatului: fotografii, portofolii, albume, pliante, etc. care pot deveni adevărate modele pentru ceilalți copii.

Proiectele de parteneriat se pot îmbogăți sau simplifica în funcție de mai mulți factori (de ex. factorul financiar), dar cel mai important credem că este preocuparea și deschiderea spre nou, spre schimbare, în folosul copiilor.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală – Primărie, Poliție, Bibliotecă, Muzeu, Gyerekház, Căminul de Bătrâni din Bătania – au ca argument educația preșcolarilor pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili.

O altă dimensiune a educației pentru societate o reprezintă educația religioasă a cărei calitate poate fi îmbunătățită prin parteneriate cu reprezentanți ai Bisericii. Astfel, se realizează vizite, convorbiri tematice, cântece, colinde, excursii, care au ca obiectiv turistic mănăstiri.

Un rol important în dezvoltarea copilului îl au ONG-urile, prin încheierea de parteneriate cu acestea, având ca scopuri promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi; promovarea și respectarea personalității și a drepturilor copilului; conștientizarea importanței educației pentru sănătate – parteneriat cu Asociația „Îndrăznește să fii tu!”, Pecica.

Alte parteneriate: parteneriat cu medici stomatologi, parteneriat cu Primăria și Fabrica de Lactate de la Magyardombegyház, parteneriat cu părinții, parteneriat cu Facultatea de Pedagogie din Szarvas (studente în practică).

În concluzie, parteneriatele încheiate local, național sau internațional contribuie la:

- promovarea talentelor prin participarea la concursuri artistico-plastice și expoziții tematice;
- învățarea mai ușor a limbii române de către copii și pedagogi (la nivel formal, informal);
- cunoașterea și colaborarea între copii: copiii se joacă împreună, învață împreună;
- păstrarea tradițiilor și obiceiurilor românești / maghiare;
- cunoașterea și aplicarea altor metode de predare-învățare-evaluare;
- diversificare în procesul de învățământ.

Au urmat apoi discuții între colegele prezente, partenere din Ungaria și din România, cu referire la importanța parteneriatelor, la colaborările cu grădinița noastră, la relatările diferitelor schimburi de experiență trăite în cadrul vizitării altor grădinițe din diferite țări. O colegă a realizat un joc de atenție cu educatoarele prezente, altă colegă a exemplificat o altfel de activitate de muzică, cu ajutorul boomwhackers-urilor (niște tuburi speciale care emit sunete similare notelor muzicale).

Se dorește colaborarea și pe mai departe și s-au emis idei pentru o colaborare viitoare între cadrele didactice de la toate grădinițele prezente, într-un parteneriat comun.

Ziua s-a desfășurat într-o atmosferă foarte plăcută și pe această cale le mulțumim tuturor partenerilor pentru contribuția lor la reușita acestui eveniment, acestui schimb de experiență.

Adelina Olteanu-Sturza, Bătania

ZIUA

NAȚIONALITĂȚII

ROMÂNE

EDIȚIA A 3-A



01 06 2019 Chitighaz, Piața Fő

Program:

09:00-12:00-Concurs gastronomic

11:00- „Instituțiile înființate de românii ortodocși din Chitighaz”
Prezentarea cărții Mariei Zombai

13:00-17:30 -Programul elevilor Școlii și Grădiniței Române din Chitighaz
-Școala de artă Kaláris
-Ansamblul Doina Bihorului
-Ansamblul pentru păstrarea tradițiilor de dansuri populare din Micherechi
-Ansamblul pentru păstrarea tradițiilor de dansuri populare din Aletea
-Ansamblul de dansuri populare al Liceului Nicolae Bălcescu din Giula
-Ansamblul Doina Crișului, Ineu
-Ansamblul Șiriana, Șiria

18:00 -Hevesi Imre és a Show & Bors zenekar

Program pentru copii:

Ateliere creative pentru copii cu conducerea doamnei Iordache Camelia din Lipova, tobogane, tatuaj, machiaj, tragere cu arcul, înghețată



MINISZTERELNÖKSÉG
EGYHÁZI ÉS NEMZETISÉGI KAPCSOLATOKÉRT
FELELŐS ÁLLAMTITKARSÁG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Sponsori: Steigerwald tanya, Kétegyháza Nagyközség Önkormányzata, Táncsics Mihály Művelődési Ház, Magyarországi Románok Országos Önkormányzata, MROÓ Dokumentációs és Információs Központ, Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda, Turul Hagyományörző Ifjúsági Szakkör, Lippai Gyermekek és Ifjúsági Klub, Márki Sándor Nyugdíjas Klub, Kétegyházi Román-Magyar Egyesület, Gyula Könyvtár

Papanași cu brânză și sirop de soc



Ingrediente:

250 gr brânză proaspătă de vaci, 1 linguriță griș, 150–180 gr făină, 2 ouă potrivit de mari, 1 lingură sirop de soc sau miere polifloră, 1 praf de copt, 1 plic zahăr vanilat, sare, ulei pentru prăjit, smântână (opțional)

Mod de preparare:

Brânza proaspătă se pasează cu o furculiță și se amestecă bine cu ouăle, zahărul vanilat, grișul, un praf de sare și siropul de soc. Se cerne făina cu praful de copt și se adaugă treptat, până se obține un aluat potrivit de moale, care să se poată modela ușor. Se strânge tot aluatul din castron și se frământă apoi pe un tocător sau pe o planșetă din lemn, presărată cu puțină făină.

Se întinde aluatul într-un sul din care se taie câte o bucată de aluat, care se modelează mai întâi în formă de bilă, apoi se aplatizează și se formează un gol în mijloc. Se pun pe planșeta presărată cu puțină făină și după aceea se prăjesc, câte 3–4, într-o tigaie încinsă cu ulei, la foc potrivit, să se pătrundă bine compoziția. Se prăjesc pe ambele părți, se scot cu o furculiță și se lasă puțin la scurs.

Se pudrează cu zahăr și se servesc. Cine dorește mai poate adăuga peste ei și câte o lingură de smântână.

Integramă

Convenții

CONVENȚIE GRAFIC ȘCOLAR	PANER PEȘTE DULCICOL ÎN MAPĂ!			CONVENȚIE	BUCLĂ DE CIRCUIT CONVENȚIE	PANĂ DE LEMN MIEZUL ACȚIUNII
NU-I PASĂ DE NIMIC 12 LUNI						PLECARE ÎN CURSĂ
	SPONGIOȘI PAPAGAL COLORAT					
JESSICA ALBA ȚINUT DE POVESTE		SERVICIU PE VAS UITAT PE FOC				CONVENȚIE
				OFERIT GRATIS ESENTĂ DE CITRICE!		
FALNIC CAPETE DE ALEE!					RENE RUSSO CONVENȚIE	
	IEȘITĂ DIN MINTI CURS ÎN AMURG					
PRINS DIN SPATE! CÂMPIE		SOMN UȘOR BUN RĂMAS!				AFLATE ÎN SALĂ!
				VEDERE SCAUN DE JOCHEU		
	MIJLOC DE TRAI! CONVENȚIE		PARCELĂ CULTIVATĂ COMPLET ZĂPĂCIT			
		FLUIERUL LUI PAN PRINSĂ LA RĂZBOI				CENTRU MAGNETIC
A ȘEDEA A FACE FRONT COMUN				CAPABIL CUPRINS DE FRIG!		
	FLUIER LA PICIOR					
ÎN CURS! LIPSITE DE CĂLDURĂ						

Glume



– Profa de limba română mi-a pus un doi.
– De ce?
– La compunerea „Cum am petrecut vara” am scris: „Mulțumesc, bine!”

– Știți copii, obiectele se contractă când e frig, iar când e cald ele se dilată, explică profesorul de fizică. Cine îmi poate da un astfel de exemplu.

– Vacanța de vară e mai lungă decât cea de iarnă.

Gică face poze pe malul lacului, când nevesta-sa îl strigă disperată:

– Gică! Repedeee, se înecă mama!
– Nu mai am loc pe card!

Vară, cald, secetă. Vine Ion la Gheo:

– Gheo, dă-mi repede-repede o căldare de apă. Îi dă Gheo. Pleacă și o toarnă în fântână. Vine înapoi:

– Gheo, mai dă-mi o căldare de apă, repede, repede!

Îi dă Gheo. Pleacă Ion și o toarnă în fântână. Vine înapoi:

– Gheo, măi, dă-mi o căldare de apă.
– Mă loane, nu mai am. Ce vrei să faci cu ea?
– Mă Gheo, o căzut soacră-mea în fântână și mai trebuie vreo 5 cm...

– Când sună ceasul, am impresia că trage cineva cu o mitralieră în mine, zice Bulă!

– Și ce faci, sari din pat să te ascunzi? Întreabă Strulă.

– Nu, mă prefac că m-a nimerit și stau întins până nu se mai aude nimic!

El: Iubito, te-am înșelat.

Ea: Și eu...

El: 1 Aprilie...

Ea: 13 Decembrie...

Dezlegarea integralei din numărul anterior

Oameni...: I; SES; A; UNDE; TAMP; DIAFAN; E; TIV; INTER; VACI; INS; ZI; UNS; EO; ZIMTUI; A; VIE; ECRAN; I; DUS; ELE; NS; RODAT; AMICAL; C; ATE; IRITA; INRAI; II; TRIAL; APA; AUTENTIC.

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Teatru

Şase spectacole şi o premieră
la teatrul din Arad

În luna iunie, la Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad sunt programate şase reprezentații care s-au bucurat de succes în această stagiune și, în prima săptămână din iulie, premiera spectacolului „Mizantropul” de J.B.P. Molière, regizat de Vlad Cristache.

Program iunie:

Joi, 6 iunie 2019, ora 19,00 – Sala Studio

„Familia Tót” de Örkény István
Spectacolul este prezentat cu acordul Agenției „Proscenium Szerzői Ügynökség”
Regia: Sânziana Stoican

Sâmbătă, 8 iunie 2019, ora 19,00 – Sala mare

„Omul cu mârtoaga” de George Ciprian
Regia și scenografia: Laurian Oniga

Duminică, 9 iunie 2019, ora 19,00 – Sala mare

„Take, Ianke și Cadîr” de Victor Ion Popa
Regia: Laurian Oniga
Durata: 2h20min (cu pauză)

Joi, 13 iunie 2019, ora 19,00 – Sala Mare, spectacol cu publicul pe scenă

„Familia Ibsen” – scenariu colectiv inspirat din textele lui Henrik Ibsen
Regia și scenografia: Cristian Ban

Sâmbătă, 15 iunie 2019, ora 19,00 – Sala Studio

„Aici, acolo” de Mihai Ignat
Regia: Alexandru Maftai

Duminică, 30 iunie 2019, ora 19,00 – Sala Studio

„Familia Tót” de Örkény István
Regia: Sânziana Stoican

Vineri, 5 iulie 2019, ora 19,00 – Sala Mare – PREMIERĂ

„Mizantropul” de J.B.P. Molière
Regia: Vlad Cristache



O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

3 Iunie (Petrut Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

4 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Alfabet urban – Șimleul Silvaniei – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Serial gastronomic cu Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

5 Iunie (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

6 Iunie (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

7 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Galeria interpreților de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

8 Iunie Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Maria Borșun Popescu / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

9 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII



dexonline

Dicționare ale limbii române

EPISTOLAR, -Ă, epis-
tolar, -e, adj., s. n. 1. Adj. Privitor la modul, la arta de a scrie scrisori; scris, compus în stil de scrisoare. 2. S. n. Colecție de scrisori (publicate). – Din fr. *épistolaire*, lat. *epistolaris*.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 5 iunie, Duna TV, ora 7.20

miercuri, 5 iunie, Duna World, ora 13.50

În emisiunea în limba română a postului public de televiziune din Ungaria vă invităm la Bătănia, unde a avut loc un simpozion de specialitate pe tema învățământului, de această dată evenimentul s-a desfășurat sub genericul „Dumuri noi în parteneriatele școlare”. Școala Generală și Grădinița Română „Lucian Magdu” din Bătănia și Colegiul Național Preparandia „Dimitrie Țichindeal” din Arad au un parteneriat de aproape două decenii. Adela Kiss este premiata premiului „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” pe anul 2019. Artistă plastică din Budapesta își expune lucrările sale la mai multe evenimente organizate de naționalitățile din țară, în special de comunitatea românească. Realizator: Ștefan Crâsta



ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Vicepreședinte: Alexandru Finna

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Tradiții și obiceiuri în Podgoria Aradului, la Galșa



Sâmbătă, 18 mai 2019, am avut bucuria de a fi invitată la prima șezătoare „Dor de satul strămoșesc” de la Galșa, organizată de Parohia Ortodoxă din Galșa, în frunte cu preotul paroh *Adorian Lucian Trif*, în colaborare cu prof.univ.dr. *Claudia-Crina Toma* din Arad, fiica satului în calitate de găzduitoare și alți colaboratori de specialitate.

A fost prima șezătoare dintr-o serie de șezători pe care inițiatorii acestei manifestări doresc să le organizeze pe viitor cu și pentru localnici. După tradiție, la gazda șezătorii au venit sătenii în frunte cu primarul *Șiriei, Valentin Bot*, și *Iustin Cionca*, președintele Consiliului Județean Arad. Cu multă voie bună, cu cântec și frumoase povești din trecut au tors lâna, au împletit, au sfărmat boabele de pe știuletele de porumb, au țesut și cusut. Totul ca în vremurile de altădată...

În cadrul întâlnirii, în afara poveștii în care sătenii au purtat oaspeții timp de două ore, aceștia au fost serviți să guste din toate bunătățile gastronomice tradiționale pe care mai știu să le facă gălșenii de la strămoșii lor. Femeile din sat și-au adus aminte cu mult drag de copilăria lor, când de asemenea erau și ele copile și făceau parte din șezătorile organizate.

Șezătoarea a adunat împreună săteni, gălșeni autentici, dar și moți și maramureșeni veniți în zonă cu lucrul și rămași în sat pe viață, dar și săteni de alte naționalități. Întâlnirea a avut ca scop redescoperirea valorilor perene ale satului românesc de odinioară și promovarea a ceea ce a mai rămas și se mai poate salva din acele valori fie ele straie populare, gastronomie, obiceiuri, toată zestrea satului adunată la un loc.

Claca tradițională a fost organizată într-o sală din spatele bisericii, într-o cameră amenajată în stilul de odinioară al caselor de țărani, fiind înfrumusețată cu icoane, țoale și ștergare, țesute în război, pături și procovițe cu diferite motive tradiționale și cu obiecte de uz caznic. Au participat la această manifestare aproape toți locuitorii satului, îmbrăcați în port popular specific zonei, în straiele de duminică, în culorile alb și negru, purtându-și portul cu atâta mândrie...

Totul s-a încheiat printr-o horă la care au participat tinerii satului, după care au venit adulții, în frunte cu organizatorii principali. Bucuria lor s-a observat și pe chipurile părinților și bunicilor, care au stat pe margine și au privit, amintindu-și de aceste momente frumoase pe care le-au trăit și ei cândva adevărat. **Anca Becan**



FOAIA
românească

31 mai
2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: **Eva Șimon**. Redactor, reporter: **Anca Liana Becan**. Tehnoredactor: **Ioan Nyisztor**. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. **Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Căminul Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).